

Luonto innostaa ja rauhoittaa oppimaan – Aseman koulu sai tunnustuksen ympäristökasvatuksesta

Aseman koulu on saanut valtakunnallista tunnustusta pitkäjänteisestä luonto- ja ympäristökasvatustyöstään. Koulu sertifioitiin viime syksynä Luonto- ja ympäristökoulujen verkoston LYKE-kouluksi ensimmäisenä peruskouluna Suomessa. Verkostosta vastaa Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry, jonka tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten luontosuhdetta sekä kestävästä elämäntavan oppimista.

Noin 90 oppilaan Aseman koulun johtaja **Marja Nousiainen** kertoo, että luonto- ja ympäristökasvatus sekä lähiluonnon hyödyntäminen ovat luonteva osa jokaista koulupäivää.

– Koulumme on ollut Vihreä lippu -koulu jo 20 vuoden ajan. Se kertoo sitoutumisestamme ympäristövastuulliseen toimintaan, kuten energiansäästöön ja kierrätykseen. Meillä ympäristökasvatus ei ole yksittäinen projekti tai teemapäivä, vaan tapa oppia ja elää, Nousiainen kuvailee.

Luonto toimii oppimisympäristönä monissa oppiaineissa

Valinnaisaineina oppilaat voivat opiskella muun muassa erätaitoja ja luontoliikuntaa kuten lumikenkäilyä. Aseman koululla on myös kattava Liikkuva koulu -välinevarasto, josta kaikki Iin koulut ja päiväkodit voivat lainata esimerkiksi fatbikeja, SUP-lautoja, lumikenkiä ja retkeilyvarusteita.

Oppitunteja pidetään usein ulkona esimerkiksi metsässä, laavulla tai vesistön äärellä.

– Oppilaamme osaavat eri-

laisia retkitaitoja, tunnistavat eläin- ja kasvilajeja, tekevät pilkkivieheitä, opettelevat tulen sytyttämistä kiehisillä ja valmistavat ruokaa trangialla, Nousiainen listaa.

Käsitöissä hyödynnetään kierrätysmateriaaleja, luokissa on omat kierrätyspisteet ja oppilaista koostuvat ”energia-agentit” huolehtivat esimerkiksi valojen sammuttamisesta. Koululla toimii myös oppilasraati, joka on mukana vaikuttamassa esimerkiksi Vihreä Lippu-teemojen valintaan, pitää aamunavauksia ympäristökasvatukseen liittyen sekä suunnittelee kyselyitä ja kartoituksia luokkiin.

Osaamista jaetaan eteenpäin

LYKE verkoston kautta Aseman koulu saa käyttöönsä opetusmateriaaleja, vertaistukea ja koulutuksia. Samalla koulu toimii esimerkkinä ja inspiraationa muille.

– Meillä käy säännöllisesti kansainvälisiä vieraita tutustumassa opetusmenetelmiimme, ja myös päiväkotiryhmät käyvät kokemassa luontopainotteista arkeamme. Olemme lisäksi ensimmäinen koulu, jossa uimaopetus aloitetaan luonnonvesissä. Tavoitteena on luoda lapsille luonteva suhde ympäristöön sekä ripaus rohkeutta ja sinnikkyyttä, koulujohtaja kertoo.

Kolmos-nelosluokan oppilaat aloittivat lintujen talviruokinnan marraskuussa. Erittäin uhanalainen hömötiainen ruokailee paikalla päivittäin. Oppilaat havainnoivat lintujen käyttäytymistä.

Koulun laavu on oppilaille mieluista retkipaikka. Trangioissa valmistuvat tällä kertaa nuudelit ja kaakaota.

Luokanopettaja **Vili Peltomäki** kannustaa myös muita kouluja hyödyntämään lähiluontoa rohkeammin opetuksessa sekä rauhoittumisen ja keskittymisen harjoittelussa.

– Metsäretket, nuotiohetket ja yhteiset elämykset eri ikäisten koululaisten kesken jäävät mieleen. Meille opettajille tämä ei tunnu ylimääräiseltä työltä, päinvastoin voimme hyödyntää omia harrastuksiamme ja kiinnostuksen kohteitamme eri aineiden opetuksessa. Kun istumme tulen ääres-

sä ja kuuntelemme luonnon ääniä, ovat oppilaat usein sanoneet, että tämä on paras koulupäivä, Peltomäki hymyilee.

Koulu on koko kylän sydän

Luonto, liikkuminen ja yhteisöllinen toimintakulttuuri ovat tehneet Aseman koulusta vetovoimaisen. Moni perhe on kertonut valinneensa asuinpaikkansa juuri koulun ja monipuolisen lähiympäristön ansiosta. Liikuntasali, luitinkenttä, ladut ja yhdistysten

” Metsäretket, nuotiohetket ja yhteiset elämykset eri ikäisten koululaisten kesken jäävät mieleen.

kokoontumismahdollisuudet tekevät koulusta yhteisen kohtaamispaikan.

– Aseman koulusta tuli koko kylän keskipiste Ylirannan koulun lakkauttamisen jälkeen. Yhteisöllisyys on meidän voimavaramme. Vanhemmat ovat vahvasti mukana toiminnassa. He ovat rakentaneet koululle muun muassa laavun sekä vetäneet eräkerhoja. Kaikki tehdään yhdessä lasten hyväksi, Nousiainen sanoo.

Kouluväen mukaan niin kutsuttu *Aseman henki* kantaa pitkälle.

– Kun kuudesluokkalaisemme siirtyvät isompaan yläkouluun, sanomme usein, että Aseman henki kulkee heidän mukanaan. Heille jää pysyviä muistoja ja kokemus siitä, että oppiminen voi olla elämys, luonto on arvokas ja ympäristöä tulee kunnioittaa, koulujohtaja Marja Nousiainen kiteyttää.

Pohteen uusi valtuusto on yhdeksän kuukauden aikana ehtinyt kokoontua neljä kertaa ja pitänyt kolme seminaaria. Tärkeimpinä asioina valtuusto on päättänyt uudesta strategiasta ja vuoden 2026 talousarviosta. Kokoukset ja seminaarit ovat olleet hyvin talouspainotteisia, mikä johtuu ensisijaisesti siitä, että hyvinvointialueitten rahoitus on ollut ongelmallista.

Kun valtion antama rahoitus on nollassummapieliä, se tarkoittaa sitä, että kun jotkut hyvinvointialueet saavat lisää rahoitusta, se on joiltakin toisilta alueilta pois. Ja kun rahoitus on tarpeperusteista ja kunkin alueen tarpeiden arviointi hyvin monimutkaista ja vaikeaa ennustaa monine osatekijöineen, talouden hallinta on vaikeaa.

Tarpeet arvioidaan mm. diagnoosi-perusteisesti, mikä on johtanut eri alueilla joko kirjaamisongelmien tai tietojärjestelmien puutteiden takia epäoikeudenmukaisiin lopputuloksiin. Lisäksi ns. siirtymätasaus on johtanut siihen, että etelän kasvualueilla on päästy jo irti alijäämistä ja tehty ylijäämää.

Tämä kaikki on tehnyt Pohteen päättäjänä oleminen välillä ahdistavaksikin: jotenkin huononkin tilanteen sietää ja siitä voi pitkäjänteisellä työllä päästä pois, mutta kun talous ailahtelee ja aina tulee uusia pettymyksiä, tilanne on vaikeasti hallittavissa.

Ililäisiä koskettaa eniten ikäihmisten tilanne

Pohteen vuoden 2025 tilinpäätös tulee olemaan mukavasti ylijäämäinen, jopa yli 50 miljoonaa euroa, mutta se kaikki hupenee alijäämän kattamiseen, eikä riitäkään. Maan hallitus suunnittelee lisää leikkauksia hyvinvointialueiden rahoitukseen. Ja taas ollaan sen edessä, että suunniteltu rahoitusraami

Pohteen aluevaltuutettujen kuulumisia

vuoteen 2028 saakka ei riitä, vaan joudutaan tekemään uusia säästöohjelmia. Vuoden 2026 talousarviopäätöksen yhteydessä keskusteltiin runsaasti mm. ikäihmisten ympärivuorokautisen asumisen paikkamäärästä, ensihoidon palvelutasopäätöksestä ja hoitojonojen purkamisesta myös Oulaskankaan sairaalaa hyödyntäen. Ililäisiä ihmisiä koskettaa näistä eniten ikäihmisten tilanne. Kotona annettavien palvelujen ja yhteisöllisen asumisen sekä ympärivuorokautisen palveluasumisen hoitoketju ei liissä toimi.

Iissä ei ole yhteisöllisen asumisen paikkoja eikä myöskään ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkoja riittävästi. Siksi liian monet ililäiset ikäihmiset joutuvat toisille paikkakunnille hoitoon, kun eivät enää pysty asumaan kotona. Kotihoito toimii hyvin, mutta kun ihmisen kunto on liian huono kotona asumiseen, on muutto toiselle paikkakunnalle monella edessä.

Pohde sai syksyllä 2025 Valviralta kolmen miljoonan euron uhkasakon laittoman pitkien erikoissairaanhoidon jonojen takia. Tilanteesta päätettiin lisätä 10 miljoonan määräraha jonojen purkamiseksi. Se oli hyvä uutinen monen leikkausta yli kuusi kuukautta odottaneen kannalta, mutta toisaalta sekin raha oli jostain muualta pois. Monet ililäisetkin ovat nyt kuitenkin saaneet leikkaushoitoa, ja siitä on tullut hyvää palautetta.

Omalääkärin lisäksi tarvittaisiin omahoitaja

Perusterveydenhoidon suurin ongelma on hoitoon, eli lääkärille, pääsy. Tähän on ratkaisuksi tarjottu ns. omalääkärimalleja. Ililäisillekin on Pohteen tiedotteen mukaan omalääkäri nimetty. Käytännössä käy kuitenkin niin, että kun ihminen soittaa sote-keskukseen saadakseen lääkärille ajan, hoitaja tekee palvelutarpeen arvioinnin ja varaa ajan sellaiselle lääkärille, jolle ajanvarauskirjassa on mahdollista aika varata, koska

Sote-keskus ja muutkin palvelut säilynevät nykyisen tasoisena – ainakin vuoden 2026. Mutta työtä on tehtävä sen eteen, että lihin saataisiin lisää palveluja.

sen omalääkärin aikoja ei ole.

Homman pitäisi hoitua niin, että sotekeskuksessa toimittaisiin lääkärihoitaja-työparina, eli jokaiselle olisi myös omahoitaja. Kun tarve lääkärille tulee, asiakas soittaa omahoitajalle, joka tuntee jo asiakkaan sairaushistorian ja voi luotettavasti arvioida lääkärissä käynnin tarpeellisuuden. Omahoitaja varaa ajan omalääkärille, joka myös tuntee potilaan sairauskertomuksen ja voi tehdä työnssä luotettavasti ja tehokkaasti – ja potilas saa hoidon joko sote-keskuksessa tai lähetteen erikoissairaanhoidon. Oletettavasti näin säästettäisiin hoitajaresursseja, kun hoitajien ei tarvitsisi selvittää puhelemassa soitettajan vaivoja ja palvelutarvetta, eikä ihmisten tarvitsisi jonottaa puhelimessa tai päivystää takaisinsoittoa.

Investoinnit syövät palveluiden rahoitusta

Pohteen rahoitusta rasittavat vielä jatkuvat investoinnit ns. tulevaisuuden sairaalaan. Vanhasta OYS:sta oli kyllä jo aika luopua, ja uutta, älykkääksi sairaalaksikin kutsuttua sairaalaa, on kehitetty tehokkaaksi ja moderniksi. On ajateltu, että toiminta tehostuu ja potilasvirta nopeutuu niin paljon, että uusi sairaala on kannattava investointi. Siis tuotavuudella investointi kompensoitaisiin plus sillä, että vanhan sairaalan remontit ja ylläpito alkoi tulla oikeasti kalliiksi.

Investoinnit jatkuvat vielä mm. logistiikka- ja tukipalvelurakennuksella. Myös yliopiston mahdollisen tulo samalle kampukselle

on suunnitelmassa otettava huomioon. Uusien rakennusinvestointien huono puoli on pitkää jatkuvat poistot, jotka ymmärrettävästi syövät rahoitusta.

Näillä näkymin lihin ei ole kohdistumassa palveluverkko- ja muutoksia

Sote-keskus ja muutkin palvelut säilyvät nykyisen tasoisena – ainakin vuoden 2026. Mutta työtä on tehtävä sen eteen, että lihin saataisiin lisää palveluja.

Ikäihmisten tilanne lienee huonoin, mutta eivät lasten ja nuortenkaan palvelut ole parhaat mahdolliset. Kunnan ja Pohteen yhteistyö olisikin tämän ryhmän kannalta ensiarvoisen tärkeää. Sekä kunnassa että Pohteella pitää lukea hyvinvointikertomukset tarkasti ja katsoa, missä palvelutarve on kipein. Koulukuraattoreita ja psykologeja tarvitaan edelleen lisää, myös työhönnalmennusta ja kuntouttavaa työtoimintaa ja työttömien terveystarkastuksia tarvitaan lisää. Kunnan ja Pohteen yhteistyö tässä rajapinnassa on todella tärkeää.

Pohde on niin valtavan suuri kokonaisuus, että tässä oli vain pintaraapaisu ajankohtaisiin kuulumisiin. Allekirjoittaneihin voi tulla yhteydessä, niin selvitetään asioita niin hyvin, kuin pystytään.

Sanna Valaja,
aluevaltuutettu (Kesk.) ja
Teijo Liedes, aluevaltuutettu ja
aluehallituksen jäsen (Vas.)

Nimityksiä

Lukion rehtorina on aloittanut tammi-kuussa filosofian maisteri **Hanna Latvastenmäki**. Hän on toiminut aiemmin koulutuskuntayhtymä JEDU:ssa koulutusjohtajana sekä työskennellyt useissa oppilaitoksissa opettajana ja rehtorina.

Ateria- ja puhtaushuolteen päällikön tehtävässä on aloittanut restonomi **Tommi Lempiäinen**. Hän on työskennellyt aiemmin vastaavassa tehtävässä Taivassalon kunnassa.

Kiinteistöpalvelupäällikön valittu insinööri **Keijo Kärkkäinen**. Hän on toiminut aiemmin kunnalla vt. kiinteistöpalvelupäällikkönä ja kiinteistöpalveluesimiehenä.

Kuvassa lukion rehtori Hanna ja ateria- ja puhtaushuolteen päällikkö Tommi.

JOKAINEN KUNTALAISALOITE KÄSITELLÄÄN

Jokaisella, myös alle 18-vuotiaalla, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevista asioista. Aloitteioikeus koskee myös kunnan palveluiden käyttäjiä kuten yhdistyksiä ja yrityksiä.

Aloitteen käsittelijän on vastattava aloitteen jättäjälle viimeistään 1kk:n kuluessa. Vastauksessa kerrotaan, käsitelläänkö aloitetta mahdollisesti toimitelmassa, annetaan arvio käsittelyajasta sekä ilmoitetaan, kuka antaa lisätietoja aloitteen jatkokäsittelystä.

Viime vuonna kuntalaisaloitteita tehtiin 6 kpl. Alla on listattuna tiivistelmät saapuneista aloitteista sekä viranhaltijan antamista vastauksista.

Epäterveelliset välipalat pois kouluilta ja päiväkodeilta

Kunta tarjoaa epäterveellistä ja kallista valmiskaa-kaota. Vanukkaat myös pois listoilta. Myös melkein jokapäiväiset sokeriset yksittäiset jugurtit ovat hyvin epäterveellisiä ja kalliita, ehdotan niiden tilalle litran tai isommissa erissä tilattavia sekä parempi vaihtoehto maustamatonta jogurtia jos tarve vaikka pienen soppatikan kera. Vihanneksia, hedelmiä ja marjoja enempi käyttöön. **Vastaus, ateria- ja puhtaushuolteen päällikkö:** Ruokapalveluissa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suosituksia, ja välipalatarjontaa kehitetään jatkuvasti terveellisempään ja taloudellisesti kestävämpään suuntaan. Ruokapalveluissa tullaan arvioimaan makeiden valmisjuomien ja välipalojen tarjonnan vähentämistä sekä maustamattoman jogurtin käytön lisäämistä. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet lisätä vihannesten, hedelmien ja marjojen tarjontaa välipaloilla. Aloitteen esittämät näkökohdat huomioidaan osana tulevaa ruokalistasuunnittelua ja hankintojen kehittämistä.

Leikkipuistot ja wc:t

Leikkipuistoihin on panostettu ja ne ovatkin todella mieluisia ja turvallisia leikkipaikkoja lapsille. Koskikaran leikkipuistossa huomasimme puutteen, joka voisi olla korjattavissa. Wc-asioilla käydään aidan sisäpuolella nurmikolla, mikä ei ole kyllä suotavaa. Ehdotan kaikkiin leikkipuistoihin laitettavaksi wc:t ja tyhjennysohjelmaa. Lapsia ei saa unohtaa. **Vastaus, infra- ja ympäristöpalvelupäällikkö:** Infra- ja ympäristöpalveluilla on valmistumassa loppuvuodesta 2025 pitkän tähtäimen suunnitelma kaikista hallinnoimistaan palveluista. Käytännössä tämä tarkoittaa nykytilan kartoitusta ja arviointia sekä sitä kautta korjausvelan määrän määrittämistä, mutta siinä tullaan myös määrittämään eri kohteiden palveluiden sisältöä ja tulevaisuutta. Huomioimme esittämämme aloitteen tässä suunnitelmassa.

Nimetään tie Iin kunnanlääkäri Leo Skurnikin mukaan

Leo Skurnik toimi Iin kunnanlääkäri 1939–1947. Sodan aikana toimi lääkärinä rintamalla. Määräsi kenttäsairaalan evakuoinnin Kielsingissä tykis-

kuntalaisaloite.fi

Kuntalaisaloite saa olla muodoltaan vapaamuotoinen mutta aloitteen tulee selkeästi koskea kunnan toimintaa.

Esimerkiksi tiedusteluja tai henkilökohtaisia avustusanomuksia ei aloitteen nimissä voi tehdä. Aloitteen voi tehdä kuntalaisaloite.fi –verkkopalvelun kautta tai postittamalla aloite allekirjoitettuna kunnan kirjaamoon. Kaikki verkkopalvelussa tehdyt aloitteet ovat julkisia. Palvelussa voi myös kannattaa muiden tekemiä aloitteita (kerätä nimiä).

tökesityksen aikana ja pelasti arviolta 800 sotilaan hengen. **Vastaus:** Kunta ei ole antanut vastausta määräajassa.

Pentintie-Leipojantien risteyksen parantaminen

Pentintien ja Leipojantien risteys aiheuttaa usein vaaratilanteita. Risteyksessä Pentintie ei ole linjassa toisiinsa, jolloin risteysalueesta tulee epäsymmetrinen. Lisäksi Leipojantiellä Tikkaaseen päin kulkiessa Pentintie on oikealta tulevan väistämisen piirissä. Nämä aiheuttavat useille epäselvyyttä väistämissäännöissä, ryhmittymisessä sekä näkyvyydessä, jolloin vaaratilanteita syntyy usein. Vastaus, Pentintien ja Leipojantien risteys aiheuttaa usein vaaratilanteita. Risteyksessä Pentintie ei ole linjassa toisiinsa, jolloin risteysalueesta tulee epäsymmetrinen. Lisäksi Leipojantiellä Tikkaaseen päin kulkiessa Pentintie on oikealta tulevan väistämissäännön piirissä. Nämä aiheuttavat useille epäselvyyttä väistämissäännöissä, ryhmittymisessä sekä näkyvyydessä, jolloin vaaratilanteita syntyy usein. **Vastaus, infra- ja ympäristöpalvelupäällikkö:** Vuoden 2024 Turvalliset Koulut-hankkeessa on tunnistettu nämä kohteet liikenneturvallisuuspuutteina, jotka vaativat erillisinvestointia ja erillistä suunnitelmaa liikenneturvallisuuspuutteiden korjaamiseen sekä mahdollista kaavamuutosta. Infra- ja ympäristöpalveluilla on kuitenkin mahdollista tehdä akuutteina toimenpiteinä alueelle mahdollisia liikennemerkinmuutoksia liikenneturvallisuuden parantamiseksi jo tälle vuodelle.

neturvallisuuspuutteiden korjaamiseen sekä mahdollista kaavamuutosta. Infra- ja ympäristöpalveluilla on kuitenkin mahdollista tehdä akuutteina toimenpiteinä alueelle mahdollisia liikennemerkinmuutoksia liikenneturvallisuuden parantamiseksi jo tälle vuodelle.

Koirankakkojen keräily osaksi yhteisöllistä sekajätekeräilyä

Koiran kakkojen kertyminen kevyen liikenteen väylille on siisteysaaste, joka puhuttaa vähintään joka kevät. Erityisesti keskustan alueella ja lähiöissä kakat ovat ikäviä, kun lapsia liikkuu alueella ja myös koirat sotkivat itsensä niihin. Ehdotus kakkojen vähentämiseksi on seuraava: 1. Jokainen kuntalainen voi halutessaan laittaa omaan jäteastiaan tarran, joka kertoo, että astiaan saa laittaa koiran jätöksiä. 2. Ulkoiluttaja katsoo tarraa ja puodottaa kakkapussin lähimpään tällaiseen roskikseen. 3. Kakkojen keräily hoituu samalla kun jäteastiat muutenkin tyhjennetään. Erittäin toimiva, edullinen ja yhteisöllinen idea. **Vastaus, infra- ja ympäristöpalvelupäällikkö:** Kunta on asentanut kesän 2024 aikana roskapussiautomaatteja ja niistä tiedottamisen yhteydessä on myös mainittu mahdollisuudesta nousta Kunnan Asiointipisteellä astiatarroja (ii.fi/ajankohtaista/koirankakkaroska-astiatarroja-jakoon-pientaloaluille). Tarroja on edelleen saatavilla Asiointipisteellä.

Kaukalo Alarannalle ja jääalue leikkipuiston viereen

Aiemmin Alarannalla oli kaukalo ja pieni kenttä ja niissä oli todella paljon luistelijaita iltaisin, se oli yksi Iin alueen suosituimmista paikoista. Haminan kentällä on usein paljon luistelijaita ja peiliin ei pääse aina mukaan. Valtarin kaukaloa ei tule rakennusprojektin vuoksi ja keskustan kentälle on entistä enemmän tulijoita. Alarannan koulun kentän pohja on huonompi ja jään kunto usein huono. Lasten ja nuorten liikunnan tukeminen lähiliikuntapaikalla on ratkaisevan tärkeä aktiivisen harrastuksen syntymisen ja säilymisen kannalta. Me Alarannan asukkaat vetoamme päättäjiin, että kaukalo ja jääalue saataisiin takaisin. **Vastaus, infra- ja ympäristöpalvelupäällikkö:** Alarannan kaukalo jouduttiin aikanaan purkamaan, koska siihen kohdistui toistuvaa ilkivaltaa, jonka seurauksena rakenteet vaurioituivat merkittävästi eikä kaukaloa voitu enää käyttää turvallisesti. Alueelle on käynnistymässä puistosuunnitelman laatiminen, tavoitteena on luoda viihtyisiä ja monipuolinen puisto, joka tarjoaa toimintaa eri-ikäisille kuntalaisille.

Suunnitelmassa on alustavasti tarkasteltu myös nuorille suunnattuja toimintoja, kuten esimerkiksi skeittipuisto- tai pumptrack- tyyppisiä ratkaisuja. Teidän aloitteenne huomioidaan suunnitelmassa. Alarannan koulun yhteyteen suunnitellaan uusi kaukalo, jonka rakentaminen alkaisi vuonna 2028, mikäli valtuuston hyväksymät määrärahat sen mahdollistavat.

Kunnan palveluista voi antaa myös palautetta verkko-lomakkeella: ii.fi/palaute

Iin Hyvät Tuulet

on kunnan julkinen tiedote, joka jaetaan kaikkiin jakelupisteisiin (kotitaloudet ja yritykset) sekä myös mainoskieltopostiluukkuihin. Levikki on n. 4 900 kpl. Postin jakeluongelmista voi ilmoittaa kunnan asiointipisteeseen arkisin p. 050 310 3458 tai asiointipiste@ii.fi

Ihmiset, luonto ja liikenne - datakeskustoiminnan vaikutuksia arvioidaan kaavoituksessa laajasti

Iin kunta uutisoi joulukuussa, että Valoa Networks Oy on aloittanut datakeskuksen rakentamisen suunnittelun Iin Hervan sähköaseman läheisyyteen. Yhtiö on yhdysvaltalaisen Meta Platforms Inc:n tytäryhtiö, joka tunnetaan maailmanlaajuisesti sosiaalisen median palveluistaan, kuten Facebookista, Instagramista ja WhatsAppista. Metal on ollut datakeskus toiminnassa Ruotsin Luulajassa vuodesta 2013 lähtien.

Hervan alue on jo nykyisellään teollista ympäristöä. Alueelle rakennetaan parhaillaan valtion omistamaa kantaverkon sähköasemaa ja -verkkoa. Sähköasemaan ohjautuu merkittävä määrä tuulija aurinkovoimaloiden tuotamaa sähköä. Tämä tekee alueesta datakeskustoiminnan kannalta kiinnostavan.

Kunta ohjaa kaavoitusta Hervan alueelle laaditaan parhaillaan yleis- ja asemakaavaa. Kaavoituksen rinnalla toteutetaan ympäristövaikutusten arviointi, ja myös maisemavaikutuksia tarkastellaan osana kokonaisuutta.

Iin kunnan maankäytöstä, kaavoituksesta ja yritysten sijoittumispalveluista vastaava elinvoimajohtaja **Helena Illikainen** kertoo, että kaavan suunnittelusta vastaa laaja asiantuntijajoukko.

Kunta ohjaa kaavoitusta ja hyväksyy kaavat, mutta kustannuksista vastaa Valoa Networks Oy. Hankkeen vaikutuksia ihmisiin, luontoon, liikenteeseen ja maisemaan arvioidaan huolellisesti.

Vaikutusten arviointi perustuu useisiin erillisiin selvityk-

Hervan alue sijaitsee Yli-Olhavan kylän itäpuolella, noin 25 kilometriä Iin kuntakeskuksesta koilliseen. Suunnittelualue kattaa noin 1 160 hehtaaria. Tästä noin 475 hehtaaria on varattu erityisesti datakeskustoimintaan.

siin, kuten kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksiin, arkeologiseen inventointiin sekä hulevesi-, maaperä- ja rakennettavuusselvityksiin. Lisäksi laaditaan liikenneselvitys.

Ennen kuin mahdollinen investointi voi toteutua, tarvitaan hyväksytyt kaavat sekä useita lupia, kuten rakennus-, ympäristö- ja vesiluvat, Illikainen listaa.

Kaavoitus- ja lupaprosessin jälkeen yritys tekee päätöksen siitä, käynnistyykö investointi ja rakentaminen.

Kaavaluonnokset nähtäville ennen kesää

Yleiskaavan luonnoksessa hahmotellaan alueen käyttötarkoitukset, tie- ja liikennejärjestelyt, suojeltavat kohteet sekä sähkölinjojen sijainnit. Data-

keskusta koskevassa asemakaavaluonnoksessa määritellään ja ohjataan tarkemmin datakeskuksen rakentamista. Varsinaisia rakennuspaikkoja ei merkittä kaavoihin, mutta luonnokset auttavat hahmotamaan alueen kokonaisuutta.

Alueelle ei ole suunnitella erityisen korkeita rakennuksia tai laajoja yhtenäisiä kenttiä, kuten esimerkiksi aurinkovoimaloiden yhteydessä.

Yrityspuistomainen rakennusmahdollistaa viheralueiden ja metsäkaistaleiden säilyttämisen asutuksen läheisyydessä, Illikainen kertoo.

nen kertoo.

Kaavaluonnosten valmistuttua koko aineisto selvityksineen ja vaikutusarvioineen asetetaan julkisesti nähtäville. Samassa yhteydessä kunta järjestää kaikille avoimen kaavatilaisuuden, jossa hankkeen vaikutuksista voi keskustella suoraan kaavan valmistelijoiden kanssa.

Luonnoksesta pyydetään viranomaislausunnot ja kuntalaisten mielipiteet, joihin laaditaan vastineet. Tämän pohjalta valmistellaan tarkempi kaavachdotus syksyllä.

Alueen maanomistajia tiedotetaan myös erikseen, ja paikallisiin

sille yrityksille tarjotaan säännöllisesti ajantasaista tietoa. Taavoitteenamme on avoin vuoropuhelu ja se, että paikalliset yritykset ja kuntalaiset ovat hankkeen keskeisiä hyötyjiä, Illikainen painottaa.

Merkittäviä työllisyys- ja talousvaikutuksia Iille

Suuren datakeskuksen rakentaminen on monivuotinen hanke, jolla olisi merkittäviä vaikutuksia Iin elinkeinoelämään. Datakeskukset eivät ole keskenään samanlaisia, mutta kansallisten selvitysten mukaan jo 100 megawatin datakeskus voi työllistää suoraan 50–150 henkilöä.

Rakentamisvaiheessa työllisyysvaikutukset voivat nousta jopa tuhansiin työntekijöihin.

Iin kokoisessa kunnassa vaikutus olisi huomattava, sillä nykyiset suurimmat paikalliset yrityksemme työllistävät kymmeniä, eivät satoja ihmisiä. Ammattilaisia tarvitaan laajasti eri aloilta.

Rakentamisvaiheeseen lukeutuvat esimerkiksi maarakennus- ja betonityöt, rakennusten pystytykset, kuljetukset, siivous- ja ruoka- ja majoituspalvelut sekä kone- ja autovuokrausta sekä LVI- ja sähköpalveluita.

Rakentamisen käynnistytessä kunnan kiinteistöverotulot kasvavat rakennetun kerrosalan mukaan. Myös välillisiä tuloja syntyy kuntaan työllisyystilanteen kohentumisen ja yhteisöverojen kautta.

Meillä on paikallista osaamista valmiiksi monilla aloilla, ja hanke voi synnyttää myös uusia yrityksiä ja palveluja, Illikainen jatkaa.

Katse myös Isokankaalle

Iissä tarkastellaan samanaikaisesti myös Isokankaan sähköaseman aluetta teollisuuden kehittämisyöhykkeenä. Alueen soveltuvuutta selvitetään parhaillaan, ja kaavoituksen käynnistämistä arvioidaan.

Ii sai koordinaatiovastuun valtakunnallisesta Kaksari-verkostosta

Teksti: Maria Tervo, kielikoordinaattori

Valtakunnallinen Kaksari-verkosto kokoaa yhteen kaksikielisen opetuksen kehittämishankkeita eri puolilta Suomea. Verkostossa on mukana sekä kuntia että yksittäisiä kouluja, jotka kehittävät kaksikielistä opetusta omilla paikkakunnillaan ja omista lähtökohdistaan käsin.

Toiminta on monipuolista. Mukana on esimerkiksi suomi-englanti- ja suomi-venäjä-kaksikielistä opetusta, kielirikasteista englannin- tai muunkielistä opetusta sekä ruotsinkielistä kielikylpytoimintaa. Hankkeiden toteuttamista tukee Opetushallitus.

Avoimuus kieliä ja monikielisyyttä kohtaan on lisääntynyt

Kaksari-verkoston koordinointi on aiemmin hoidettu Helsingistä, mutta vuoden alusta vastuu siirtyi Iihin. Kansallinen koordinaatiovastuu tarjoaa meille ainutlaatuisen mahdollisuuden tehdä tunnetuksi työtämme kielten opetuksen kehittämisessä.

Iissä on toteutettu ruotsin kielen esiin nostamiseen keskittyvää hanketta jo syksystä 2021 lähtien. Tällöin aloitin kielikoordinaattorina ja ruotsin aineenopettajana kiertämisen kunnan päiväkodeissa ja alakoulujen luokilla 0–2. Ruotsinkielisissä tuokioissa leikitään, lauletaan, harjoitellaan sanoja esimerkiksi väreistä ja eläimistä sekä tutustutaan ruotsalaisen kulttuuriin ja tapoihin. Toiminta on jatkunut yhtäjaksoisesti aina siitä lähtien, ja sen myötä on havaittavissa selkeitä asennemuutoksia.

Avoimuus kieliä ja monikielisyyttä kohtaan on lisääntynyt, ja lapset suhtautuvat kielisiin innostuneesti. He ovat rohkaistuneet käyttämään kieltä arjessaan

Valtakunnallinen Kaksari-verkosto kokoaa yhteen kaksikielisen opetuksen kehittämishankkeita eri puolilta Suomea.

Kaksari-verkoston koordinointi on aiemmin hoidettu Helsingistä, mutta vuoden alusta vastuu siirtyi Iihin.

ja haluavat oppia niitä lisää.

Erityisen ilahduttavaa on ulusukupuvin kielten oppiminen. Päiväkodin ruotsinkielisissä tuokioissa opitut tervehdykset ja sanat kulkeutuvat kotei-

hin asti, ja lapset opettavat ruotsia myös vanhemmilleen ja isovanhemmilleen. Tämä on konkreettista palautetta, jota olen saanut kiertäessäni kunnan päiväkodeissa ja kouluissa.

Kielikoordinaattorina vastaan Kaksari-verkoston koordinoinnista ainakin tämän kevään ajan. Käytännössä työ sisältää uutiskirjeiden laatimista Kaksari-verkoston hanketoimijoille, ajankohtaisten asioiden jakamista sekä webinaarien, koulutusten ja tapaamisten järjestämistä yhteistyössä Opetushallituksen kanssa.

Kaksari-koordinaatioon kuuluu tiivis yhteistyö ja säännöllinen yhteydenpito eri puolilla Suomea toimivien hankkeiden kanssa. Yhdessä jaamme kokemuksia, tuemme toisiamme ja kehitämme sekä paikallista toimintaa että koko valtakunnallista kaksikielisen opetuksen hankeverkostoa.

Huhtikuussa Iihin saapuu jälleen hanketoimijoita vierailulle. Edellisellä kerralla vierailijoita oli noin 30 opetusalan ammattilaisia eri puolilta Suomea.

Vuonna 2020 syntyneet lapset aloittavat esiopetuksessa syksyllä

Perusopetuslain mukaan lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Vastuu lapsen osallistumisesta on huoltajalla.

Maksutonta esiopetusta annetaan 19 tuntia viikossa lukuvuoden aikana. Esiopetus noudattaa pääsääntöisesti koulujen ja päiväkotien työjärjestystä. Opetus, ruokailu ja koulutarvikkeet ovat oppilaalle maksuttomia riippumatta esiopetuspaikasta.

Oppilaaksiotto toteutetaan ilman erillistä haku- tai ilmoittautumisvaihetta

Huoltajille ilmoitetaan lapsen tuleva esiopetusyksikkö helmikuun aikana. Esioppilaat sijoitellaan ryhmiin, joissa on samaan lähikouluun siirtyviä tulevia koulukavereita.

Opetus- ja varhaiskasvatustalokunta on päättänyt kokouksessaan 18.1.2026, että esiopetusta järjestetään lukuvuonna 2026–2027 seuraavissa yksiköissä: Kotikujan päiväkot, Nikkarin päiväkot, Haminan koulu, Kuivaniemen koulu, Jakun koulu ja Harjuntähden päiväkot (yksityinen).

Esiopetus on päiväkodissa maksutonta. Esiopetusajan ulkopuolinen varhaiskasvatus on maksullista. Esiopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2026–2027 päätetään sivistyslautakunnassa 29.2.26 ja päätetyt ajat näkyvät verkkosivuilla: ii.fi/esiopetus

Täydentävään varhaiskasvatukseen haku 31.3.2026 mennessä

Mikäli esioppilaalla on täydentävän varhaiskasvatuksen tarve esiopetuksen lisäksi, tulee sitä hakea sähköisen Daisy-asiainnin kautta.

Oikeus maksuttomaan kuljetukseen

Kunta järjestää kuljetuksen sivistyslautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti silloin, kun matka esiopetukseen ylittää kolme kilometriä. Lisäksi kaikki koulureitit arvioidaan Koululiitu-menetelmällä ja liian vaaralliseksi arvioitujen reittien osalta järjestetään myös maksuton kuljetus. Näissä tapauksissa kuljetuspäätös myönnetään suoraan, eikä huoltajan tarvitse sitä erikseen hakea.

Mikäli matka on alle kolme kilometriä ja huoltaja hakee harkinnanvaraista maksutonta koulumatkaetuutta Wilma-järjestelmässä maksutonta koulumatkaetuutta, tulee hänen hakea kuljetusta 31.5. mennessä.

Mikäli oppilas tarvitsee esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta päiväkodissa, ei kunta järjestä koulukuljetusta.

Lisätietoa sivistyspalveluiden palveluohjauksesta, p. 040 6233 550 ja verkossa: ii.fi/esiopetus

Viisi kysymystä datakeskuksista

Työnhakuun vaikuttavia lakimuutoksia vuodelle 2026

Teksti: Riikka Takalo, omavalmentaja

Työnhakijan palveluprosessia uudistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Lakimuutosten tavoitteena on, että yhä useampi työllistyi entistä nopeammin. Muutoksia on tehty muun muassa työnhakijan palveluprosessia ja työnhakuprofiileja koskevaan lainsäädäntöön. Samalla työttömyysturvan seuraamusjärjestelmää on uudistettu.

Lakimuutokset tulevat voimaan portaattain vuoden 2026 aikana. Samaan aikaan myös toimeentulotukea uudistetaan 1.2.2026 alkaen sekä työttömyysasetuksia yhdistetään 1.5.2026 alkaen.

Alkuhaastattelu

Uudelle työnhakijalle järjestetään alkuhaastattelu 10 päivän kuluessa työnhakijaksi rekisteröitymisestä. Tapaamiset järjestetään lähtökohtaisesti työllisyyspalveluissa paikan päällä. Työvoimaviranomaisen on järjestettävä alkuhaastattelun ja ensimmäisen työnhakukeskustelun välillä viisi täydentävää työnhakukeskustelua, ellei palvelun tarve ole pienempi. Käytännössä siis täydentävien työnhakukeskusteluiden määrä on työnhakijan tuen tarpeen mukaan 0–5 tapaamista.

Työnhakuvelvollisuus

Työnhakuvelvollisuus asetetaan alkuhaastattelussa ja työnhakukeskusteluissa laadittavassa työllistymissuunnitelmassa. Pääsääntöisesti työnhakuvelvollisuus on neljä paikkaa kuukaudessa, mutta työkyvystä, ammatitaitosuojasta ja muista tekijöistä riippuen määrää voidaan pienentää. Merkittävien työnhakuvelvollisuutta koskeva muutos on, että osa-aikatyössä olevilla on lähtökohtaisesti sama työnhakuvelvollisuus kuin kokonaan työttömillä.

Työvoimaviranomaisen osoittamia työpaikkoja on haettava heti työnhauksen alkuun. Hakemalla näitä paikkoja ei voi täyttää työnhakuvelvollisuutta. Myöskään työnhakuprofiilin julkaiseminen Työmarkkinatorilla ei täytä enää työnhakuvelvollisuutta.

1.9.2026 alkaen työnhakijan tulee julkaista työnhakuprofiili. Jos profiili ei julkaista määräjassa, työvoimaviranomainen julkaisee sen työnhakijan puo-

Työnhakijan palveluprosessia uudistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Lakimuutosten tavoitteena on, että yhä useampi työllistyi entistä nopeammin.

Tavoitat lin työllisyyspalvelut myös sosiaalisessa mediassa. Ilmoitamme Facebookissa ja Instagramissa ajan-kohtaisista asioista sekä tulevista tapahtumista.

lesta. Työnhakuprofiilia ei kuitenkaan edellytetä, jos työnhakija ei esimerkiksi käytä sähköistä asiointia.

Työnhauksen päätyminen

Tähän asti työnhaku on päätynyt, jos työnhakija jättää toistuvasti asioimatta työvoimaviranomaisen kanssa sen antamassa määräjassa ja edellyttämällä tavalla. 1.3.2026 alkaen työnhaku päättyy ensimmäisestä asiointiin laiminlyönnistä. Samaan aikaan otetaan käyttöön ennakkolliset tekstiviestimuistutukset muun muassa varatuista tapaamisista ja pian umpeutuvista tehtävien määräajoista.

Laiminlyönnit

Myös laiminlyöntien seuraamukset kiristyvät 1.3.2026 alkaen. Aiemmin käytössä ollut neilportainten seuraamuskokonaisuus poistuu. Jos työnhakija menettelee moitittavasti, eikä hä-

nellä ole työttömyysturvavain näkökulmasta hyväksyttävää syytä menettelylle, ensimmäisestä laiminlyönnistä seuraa seitsemän päivää korvauksetonta määrääkää eli karenssia. Toisesta laiminlyönnistä seuraa kuuden viikon etuusaoikeus palautuu. Laiminlyöntien toistuvuutta tarkastellaan aina uusimmasta laiminlyönnistä 12 kuukautta taaksepäin, kuten aiemminkin.

Koulutusta vailla olevat nuoret

Koulutusta vailla oleva nuori on alle 25-vuotias, joka ei ole suorittanut lukion tai peruskoulun jälkeistä, ammatillisia valmiuksia antavaa tutkintoa. Koulutusta vailla olevan nuoren on haettava vuosittain vähintään kahden syyslukukaudella alkavaa opiskelupaikkaa. Uuden säännöksen mukaan näihin paikkoihin hyväksytään myös päätoimi-

set opinnot kansanopistossa tai liikunnan koulutuskeskuksessa.

Työnhakukeskustelussa laadittavassa suunnitelmassa voidaan yksilöllisissä tilanteissa sopia myös, että nuori hakee opiskelemaan esimerkiksi tutkinnon osaa, tutkintoon valmistavaan koulutukseen tai työhön ja itsenäiseen elämään valmistavaan koulutukseen (TUVA- ja TELMA -opinnot). Nuoren tulee kuitenkin täyttää koulutuksen opiskelijavalinnan ehdot.

Jos nuori ei hae opiskelemaan, ei tule valituksi oman toimintansa vuoksi tai ei ota opiskelupaikkaa vastaan, työttömyyssetuuden maksaminen päättyy 1.9.2026 alkaen. Etuusaoikeus palautuu 21 viikon työssäolon tai työllistymistä edistävissä palvelussa olon jälkeen, nuoren täytettyä 25 vuotta tai suoritettuaan ammatillisia valmiuksia antavan tutkinnon.

Muutoksia Kelassa

Toimeentulotukeen on helmikuun alusta asetettu kiristyskysymyksiä. Jos 18 vuotta täyttäneellä ei ole toimeentulotukeen nähden ensisijaista etuutta haettuna, Kela arvioi, olisiko hänellä oikeus sellaiseen etuuteen. Jos Kela esimerkiksi arvioi, että toimeentulotukea haakeva olisi työkykyinen, se voi velvoittaa hakijan ilmoittautumaan työnhakijaksi ja hakemaan koko-aikatyötä.

Jos kehotuksesta huolimatta henkilö ei hae yhden kuukauden aikana ensisijaisia etuuksia, toimeentulotuen perusosaa alennetaan 50 prosentilla. Myös kaikkien toimeentulotukea saavien perusosaa leikataan 2–3 prosenttia ja suojaosuus poistetaan.

Yleistuki yksinkertaistaa työttömän sosiaaliturvaa, kun se korvaa 1.5.2026 alkaen työmarkkinatuen ja peruspäivärahan. Etuuden suuruus pysyy samana kuin aiemmin. Yleistuki on laaja sosiaaliturvauudistus ja sen eteneminen on vaiheittaista. Siihen yhdistetään myöhemässä vaiheessa muita etuuksia.

Työntantaja, ilmoita avoimesta työpaikasta

Voit ilmoittaa avoimesta työpaikasta Iin työllisyyspalveluiden verkkosivujen kautta: ii.fi/ilmoita-tyopaikka sekä löydät ilmoituslomakkeen myös QR-koodilla

Me työllisyyspalveluissa julkaisemme ilmoituksen puolesta Työmarkkinatorilla tai teemme hakuilmoituksen hiljaiseen hakuun. Hiljaisen haun kautta etsimme työnhakijajoukosta tehtävään soveltuvimmat ehdokkaat, olemme heihin yhteydessä ja varmistamme heidän kiinnostuksensa tehtävää kohtaan. Toimittamme työntantajalle valittujen ehdokkaiden esittelytiedot. Palvelulupauksemme on kartoittaa sopivat ehdokkaat viiden arkipäivän kuluessa yhteydenotosta.

Kuntalaisen ehdojen ja ohjeituksen päivitys on työn alla, ja ilmoitamme asiasta erikseen, kun päivitykset on tehty. Työntantaja-asiakkaat voivat olla yhteydessä yritysysteistyön asiantuntijaan Milla Laksoon, p.040 157 9889, milla.lakso@ii.fi

Kansalaisopistosta li-opistoksi – kansalaisopisto lissä 60 vuotta

Teksti ja kuva: Jaana Soronen, li-opiston rehtori

Opetusministeriö myönsi lin kunnalle 10.6.1966 luvan perustaa lin kunnan kansalaisopiston. Päätöksen mukaan opiston tehtävänä oli tarjota varttuneille nuorille ja aikuisille kansalaistaitojen opetusta, luoda pohjaa jatko-opinnoille, edistää itseopiskelua ja henkistä kasvua sekä ohjata vapaa-ajan mielekkääseen käyttöön.

Opiston toiminta käynnistyi syksyllä 1966 pienimuotoisesti, mutta on laajentunut ja kehittynyt vuosikymmenten aikana yhteiskunnallisten muutosten mukana. Iin kansalaisopistosta on kasvanut koko kunnan tärkeä oppimiskeskus kaikenikäisille. Opiston vahvuutena on laaja ja joustava opetustarjonta: kurssitoiveisiin on vastattu ennakkoluulottomasti aina, kun tilat ja resurssit ovat sen mahdollistaneet.

Ensimmäisenä toimintavuonna 1966–1967 opistossa opiskeli 355 opiskelijaa. Vuonna 2025 Iin kansalaisopistossa ja taidekoulussa opiskeli yhteensä 1 850 henkilöä, joista noin 600 lapsia ja nuoria. Iin taidekoulussa opiskelee vuosittain noin 300 lasta ja nuorta. Suosituimmat opiston kurssit täyttyvät ilmoittautumisten alettua alle viiden minuutin sisällä. Näitä ovat kudonta, keramiikka ja kuntosaliryhmät.

Kansalaisopisto on merkittävä kulttuuri- ja hyvinvointitoimija lissä

Se tukee kuntalaisten osallisuutta, arjen jaksamista ja ennaltaehkäisevää terveyttä tarjoamalla lähellä olevia harrastus- ja oppimismahdollisuuksia kaikenikäisille. Toiminta vahvistaa lasten ja nuorten kasvua sekä perhei-

Kansalaisopiston kudonnan kurssin töitä keväällä 2025 järjestetyssä näyttelyssä Nurkassa. Kudonta on yksi suosituimmista opiston kursseista.

den hyvinvointia, ja aikuisille sekä senioreille jatkuva oppiminen ja ryhmätoiminta ovat tärkeitä voimavaroja. Kurssit toimivat merkittävänä sosiaalisena kohtaamispaikkoina ja tukevat sekä henkistä että fyysistä hyvinvointia. Asiakaspalautteissa korostuu opiston merkitystä rauhoittavana ja tasapainottavana tekijänä epävarmassa maailmantilanteessa.

Haluamme vaaia sitä, mikä arjessamme jo tuntuu hyvältä ja merkitykselliseltä: avoimta ja lämmenhenkistä ilmapiiriä, jossa ihmiset kohdataan aidosti ja jossa on helppo olla mukana omana itsenään. Tutut kasvot ja joustava toiminta tekevät opistosta paikan, johon on mukava tulla. Monipuoliset ja laadukkaat kurssit, innostunut ilmapiiri sekä kyky kuunnella ja vastata tarpeisiin luovat toiminnalle vahvan pohjan. Samalla pidämme huolta siitä, että toiminta on saavutettavaa kaikille ja näkyvästi osana paikallista arkea.

Vuodesta 2026 alkaen Iin kansalaisopisto ja taidekoulu toimii nimellä li-opisto

Toiminta säilyi ennallaan, mutta opiston brändiä nykyaikaistetaan vastaamaan ajan henkeä. Opiston ilme ja logo uudistuvat kuluvan vuoden aikana.

Opiston 60-vuotisjuhlavuosi on täynnä tapahtumia. Juhlavuosi huipentuu 5.12. järjestettävään li-opiston juhlakavalkadiin, jossa Iin si-areenalla lavalle nousee noin 150 esiintyjää opiston musiikki- ja tanssiryhmistä. Tapahtumista tiedotamme sosiaalisessa mediassa, kunnan tapahtumakalenterissa ja muissa kanavissa. Opiston toimistossa saa käydä paikan päällä asioimassa tai ihan vaan kertomassa kurssikokemuksia. Kurssiesittelyt ja ilmoittautumiset löytyvät verkkosivuilta: uusi.opistopalvelut.fi/i

Iläisillä on nyt mahdollisuus vaikuttaa. Jos mieleen tulvahti ajatuksia tai ehdotuksia tapahtumista tai erilaisista asiantuntijoista, viestiä voi laittaa osoitteeseen: kati.markke@ii.fi

Vihreä kirjasto -hanke tuo tietoa ja tapahtumia

Teksti: Kati Markke, hanketyöntekijä

Iin kirjastossa on käynnistynyt tammikuussa Vihreä kirjasto -hanke. Hanke tuo tullessaan lisäviipinää kirjaston omaan jo aktiiviseen toimintaan ja yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa sekä oheishjelmaa kesäkuussa järjestettävään Ilmas-toAreenaan liittyen. Hankkeen tavoitteena on kasvattaa ympäristötietoisuutta tapahtumien ja viestinnän avulla sekä tuoda näkyväksi kestävä kehityksen osaamista.

Vihreä kirjasto -hankkeessa ovat kunnan lisäksi mukana myös Iin ympäristöyhdistys, Oulun kirjasto ja kirjastoauto Kauno. Ideoinnissa on jo monipuolista ohjelmaa kuntalaisille toimintapaista, erilaisista vaihtotapahtumista ja lukuvinkkauksista aina latenttapahtumaan ja asiantuntijavierailuihin asti. Kevät näyttää, mitä kaikkea näistä päästään toteuttamaan.

Aikuisten lukudiplomi sytyttää lukemisen kipinän

Lasten lukudiplomi on monessa perheessä jo tuttu juttu, ja nyt Iin kirjasto on suunnitellut myös aikuisille lukemiseen innostavan lukudiplomin. Olipa lukeminen rakas rutini, satunnainen ilo tai pitkään uinunut tapa, diplomi tarjoaa mahdollisuuden pysähtyä kirjojen pariin ja antaa lukemisen kipinän syttyä – tai vahvistaa jo palavaa liekkiä.

Lukudiplomin ideana on ilo, ei velvollisuus. Se muistuttaa, että lukeminen voi olla hetki itselle, tapa oppia uutta tai matkaa toisiin maailmoihin. Kun luet, pieni kipinä voi kasvaa vahvaksi liekiksi – tai liekki voi palaa tasaisesti ja rauhallisesti osana arkea.

Iin kirjaston henkilökunta on koonnut diplomiin monipuolisen valikoiman luettavaa yhdestätoista eri aihealueesta. Lukudiplomin suorittamiseen riittää, että lukee yhden kirjan vähintään kahdeksasta aiheesta. Lukija voi valita kirjan vapaasti myös listan ulkopuolelta. Bonuksena mukana on myös musiikki- ja elokuvavinkkejä. Musiikki tai elokuva ei kuitenkaan korvaa luettavaa kirjaa, eikä niitä lasketa diplomin suorituksiksi. Aikaa diplomin suorittamiselle on vuosi. Lukudiplomin virallinen julkaisupäivä on Kirjaston päivänä 19.3.2026

MENOVINKKEJÄ KEVÄÄLLE! Myös yhdistykset, seurat ja yritykset voivat ilmoittaa kunnan IiKalerissa järjestämistään avoimista tapahtumista, luomalla omat käyttäjätunnuksensa julkaisujärjestelmään.

Katso lisää tapahtumia verkkosivuilta: ii.fi/kalenteri

Tapahtumiin on vapaa pääsy, ellei siitä erikseen ilmoiteta.

Taidekoulun kuvataidenäyttely

Avoinna 30.3. saakka, Nättepori. Taidekoulun syventävien kuvataideryhmässä vahvistetaan omaa kuvataiteellista ajattelua ja osaamista. Esillä oleva kuvataidenäyttely esittelee oppilaiden teoksia, joissa kukin on saanut etsiä omaa mieluisinta tapaa tehdä taidetta ja tarkastella kuvallisen ilmaisun kautta itselle tärkeitä asioita. Järjestäjä: Ii-opisto.

28.2. Kuutamohiihto Yli-Olhavassa

klo 19–21. Tunnelmallinen ulkotulin valaistu reitti kulkee metsän siimeksessä, kaukana katuvaloista. Reitin voi kulkea myös kävellen. Lähtö Yli-Olhavan maamiesseurantalon Oijärventie 1091. Matkan pituus n. 2,5 km, mahdollisuus hiihtää myös pidempi matka. Järjestäjä: Yli-Olhavan maamiesseura.

KIRJASTOT

Lukupiirit klo 18–19

11.3. Kuivaniemi, 12.3. Ii, 8.4. Kuivaniemi, 9.4. Ii, 6.5. Kuivaniemi, 7.5. Ii. Lukupiirit ovat maksuttomia ja kaikille avoimia, eikä niihin tarvitse ilmoittautua etukäteen. Maaliskuussa Ruotsissa August-palkinnon voittanut Euforia: romaani Sylvia Plathista (Cullhed, Elin, 2022). Huhtikuussa toivottu "ääneenlukupiiri". Vetäjä lukee ääneen pätkiä kirjoista, joista yksi voidaan valita tulevan syksyn lukupiiriin. Myös osallistujat saavat halutessaan lukea muille omia lempikirjojaan. Toukokuussa matkataan englannin maaseudulle H. E. Batesin kirjassa Oi ihana toukokuu (2022).

Körö körö kirjastoon! – Vauvojen loruhetki

Ii kerran kuussa tiistaisin (17.3., 14.4. ja 12.5.) klo 10–10.30 ja Kuivaniemi kerran kuussa torstaisin (19.3., 16.4. ja 7.5.) klo 10.30–11. Ohjelmassa loruilua, köröttelyä ja sylittelyä sekä uusia ja vanhempia loruja vauvaperheen arkeen.

7.3. Iin jääravit

klo 13, Illinsuvanto. Luvassa jännittäviä ravilähtöjä, keppariohjelmaa, kioski. Liput 5 € ja alle 16-vuotiaat ilmaiseksi. Järjestäjä: Rannikon hevosseura.

13.3. Workshop-viikon päätöskonsertti

klo 18.30–19.30, Nätteporin auditorio. Ii-opiston musiikinopiskelijoiden konsertissa kuullaan erilaisten soitto- ja laulukokoonpanojen esityksiä.

1.4. ja 2.4. Ii-opiston musiikinopiskelijoiden kevätkonsertit

klo 18–19, Nätteporin auditorio.

8.4.–28.4. Satumetsän kuiskauksia – Taidekoulun 7–12-vuotiaiden kuvataidenäyttely

Nättepori. Lasten töissä näkyvät rohkea värien käyttö, omaperäiset ideat ja iloinen koikeilu, joissa todellisuus ja satu sekoittuvat luontevasti. Näyttely muistuttaa, että satumetsä voi löytyä mistä tahansa – kunhan uskaltaa kuunnella ja katsoa avoimin mielin.

13.4. Opisto Pop

klo 19–21.30, Iin urheilijoiden talo (Asemantie 170). Ii-opiston rytmimusiikin opiskelijat, soittajat, laulajat ja bändit pääsevät lavalle ja luvassa upeita tunnelmia ja rytmimusiikin helmiä eri vuosikymmeniltä. Väliajalla yleisöä palvelee kahvio, mistä voi ostaa virvokkeita.

20.4. Soiva luento Iin alueen perinnemusiikista

klo 18–19.30, Nätteporin auditorio. Musiikista vastaa Iin laulupelimannit. Laulujen historiasta ja taustoista kertomassa mestaripelimanni Unto Kukka.

23.4. Kohti fiksuja valintoja – vanhempainilta päihteistä

klo 18–19.30, verkkolähetys. Kaikille 12–16-vuotiaiden nuorten vanhemmille. Illan järjestää Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry, ja puhujina toimivat oppilaitostyön tiimin asiantuntijat.

28.4. Ii-opiston juhluvuoden konsertti

klo 18–19, Nätteporin auditorio.

8.5.–24.5. Ii-opiston kuvataide- ja kädentaitoryhmien näyttely

Nättepori. Kattaus taidetta ja käsillä tekemisen iloa, oivalluksia ja osaamista Ii-opiston kuva- ja kädentaitoryhmistä. Töissä näkyvät tekijöidensä yksilöllinen kädenjälki, luovuus ja oppimisen prosessi.

Oulu2026
Euroopan
kulttuuripääkaupunki

Lisätietoa
tapahtumista:
ii.fi/oulu2026

Olemme osa Oulun Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumia. Kesälle on tulossa paljon tapahtumia ja tekemistä. Useat yhdistyksemme ovat vahvasti mukana tapahtumatuottajina. Lisätietoa tapahtumien ohjelmasta julkaistaan kaikkiin koteihin 12.5.2026 jaettavassa Rantapohjan liitelehdessä.

5.6. Akola Rauha / Peace

Ajatusjohtajat, päätöksentekijät, teknologiayrittäjät, toimittajat, taiteilijat ja kansalaisyhteiskunnan toimijat pohtivat: Kuinka teknologia voi auttaa meitä kuulemaan toisiamme paremmin sen sijaan, että se ajaisi meitä kauemmas toisistamme? Keskustelu tuotetaan yhteistyössä CMI Martti Ahtisaaren rauhansäätiön kanssa.

7.6. Haukifestarit

Kesäinen koko perheen tapahtuma Iijoen rannalla Rantakestilässä tarjoaa herkullisia kala-annoksia, musiikkia, vetouistelukilpailun sekä tietoa suomalaisista kaloista ja vesienhoidosta.

11.6.–31.7. Art Ii Biennaali

Pohjois-Suomen taiteen ja kulttuurin helmi, jossa taiteilijat maailmalta luovat teoksia, jotka kommentoivat ihmisen sekä ympäristön välisiä suhteita. Teemana maiseman muutos ja teokset ovat nähtävillä Iin virtojen, siltojen ja kylien paikkeilla.

12.6. IlmastoAreena

Paikka löytää toivoa ja konkreettisia ratkaisuja sekä tuo kaikki äänet kuuluviin: kansalaiset, päättäjät, elinkeinoelämä ja tutkijat. Samalla se antaa osallistujille mahdollisuuden kokea Iin luonnon kauneus ja vieraanvaraisuus.

13.6. Nättepop-piknik

Koko kansan maksuton musiikkifestivaali Iijoen rannalla, Iin vanhan kunnantalon ja Nätteporin piha-alueella. Mukaan voi ottaa mukaan omat eväät tai ostaa paikan päältä.

29.6.–5.7. Uittoviikko

Perinnettä ja nykyaikaa yhdistävä tapahtumasarja, joka levittäytyy Iin kylille ja joelle. Toteuttajina iiläiset yhdistykset. Ohjelmassa mm. Kuningasjätkä-tukkilaiskilpailu, herkullisia perinneruokia, osallistavia työpajoja ja tapahtumia, jotka tuovat menneiden aikojen tunnelman tähän päivään.

19.–23.8. Iin Taiteiden illat

Taidetta, musiikkia, kirjallisuutta meiltä ja maailmalta, yhteistyössä Oulun Muusajuhlien kanssa. Teemana lapset ja lapsenmieliset. Tapahtuman tuottaa Iin kulttuuriyhdistykset.

16.–22.11. Valonjuhla

Pysähdytään yhdessä ihailemaan kaamoksen kauneutta ja yhteisön voimaa. Taidenäyttelyitä, julkisten tilojen ja rakennusten valaisua.